

Eesti peaks kunsti rahastamisel laiendama kunstnikupalgasüsteemi

Kuidas valmistuda väitluseks sellel teemal?

1. SAMM: Mida tähendab kunstnikupalgasüsteem?

Uuri välja, millised on kunstnikupalgasüsteemi põhimõtted ja eesmärgid, kuidas see on Eestis praegu üles ehitatud, keda see hõlmab ning milliseid toetusi või rahalisi hüvesid see pakub. Mis on probleem praeguse kunstnikupalgasüsteemi juures? Näiteks, kas praegune süsteem jätab paljud kunstnikud toetuseta või pakub liiga piiratud rahastust?

Kuidas mõjutaks kunstnikupalgasüsteemi laiendamine kunstnike sissetulekut, kunsti kättesaadavust ja Eesti kultuuriruumi tervikuna? Kas laiendamine aitaks kaasa ka noorte kunstnike karjääri alustamisele?

2. SAMM: Milline on Eesti praegune kunsti rahastamissüsteem?

Millised teised rahastamisviisid peale kunstnikupalga on olemas? Kuidas praegune rahastussüsteem kunstnikke ja kunsti arengut toetab või piirab? Mis võiksid olla Eesti eesmärgid kultuuri ja kunsti toetamisel? Kuidas mõjutab kunstnikupalga laiendamine ja kunsti toetamine riigieelarvet?

3. SAMM: Mida tähendab kunstnikupalgasüsteemi laiendamine?

Palgasüsteemi laiendamine võib tähendada erinevaid asju, nt palka võib maksta rohkematele kunstnikele, võib maksta kõrgemat kunstnikupalka, laiendada kunstnikupalga saajate kriteeriume uute valdkondadega jne. Siinkohal tasub mõelda, kas ja kuidas laiendamine mõjutab riigieelarvet või kultuurivaldkonna eelarvet.

4. SAMM: Kuidas kunstnikud oma sissetulekut teenivad?

Osad kunstnikud saavad kunstnikupalka. Lisaks on mitmeid erinevaid projektipõhiseid rahastusi, mida kunstnikud saavad taotleda. Lisaks saavad kunstnikud teenida raha näiteks oma teoste müügist või muust tööst, mida lisaks kunstniku tööle teevad.

Nüüd, kus saad kontekstist aru, kuidas panna kokku kaasus?

Selles väitluses on jaatuse ülesanne näidata, miks kunstnikupalga süsteemi laiendamine on vajalik, et toetada kunsti ja kunstnikke Eestis. Jaatus peab pakkuma konkreetse plaani, kuidas süsteemi laiendada ja selgitada, miks plaaniga kaasnevad jaatuse kasud (nt kultuurile, kunstnikele, ühiskonnale jne). Jaatuse argumentides tuleb tõestada, et kunstnikupalga süsteemi laiendamine on vajalik (nt sest praegune süsteem jätab paljud kunstnikud rahalisest toetusest ilma jne) ja toob kaasa kasusid (nt toetab kunsti arengut vms).

Eituse ülesanne on näidata, miks kunstnikupalga süsteemi laiendamine ei ole vajalik või miks see võib olla isegi kahjulik. Eitus peab kaitsma kunstnikupalga süsteemi tänases mahus ja/või pakkuma välja alternatiivse plaani. Eitus peab tõestama, et praegune rahastamissüsteem suudab juba täita oma eesmärgid (nt pole vaja palka tõsta või maksta rohkematele) või et kunstnike toetuseks on alternatiivseid viise, mis on tõhusamad (nt projektipõhine rahastus, investeeringud kunstnike haridusse vms) või et kunsti rahastamiseks on alternatiivseid tegevusi, mis on väärtuslikumad (nt kunsti kättesaadavuse parandamine, muuseumide piletihindade alandamine, ürituste korraldamine vms).

Eesti peaks kunsti rahastamisel laiendama kunstnikupalgasüsteemi

Küsimused, mille peale mõelda kaasust ette valmistades:

- Millised kunstnikud saavad kunstnikupalka?
- Kas ja millised probleemid on kunstnikupalga jagamise süsteemis?
- Millised osapooled saavad kasu kunstnikupalga süsteemist?
- Kuidas Eesti kunsti rahastab? Millist kunsti rahastatakse?
- Milliseid erinevaid kunsti rahastamise mudeleid veel on?
- Kuidas lisaks kunstnikupalgale veel kunsti rahastada?
- Miks on vaja kunsti rahastada?
- Kuidas rahastus mõjutab kunsti loomist?
- Kas täna luuakse Eestis piisavalt kunsti? Piisavalt erinäolist kunsti?
- Milles seisneb kunsti väärtus?
- Miks on kunst väärtuslik? Milline kunst on väärtuslik?
- Mida vajavad kunstnikud, et oma kunsti luua?
- Milliste probleemidega Eesti kunstnikud silmitsi seisavad?

Kasulikku lugemismaterjali:

<https://www.eaa.ee/kunstnikupalk>

<https://www.kul.ee/kunstid-ja-loomemajandus/kunst/kunstnikupalk>

<https://kul.ee/kultuurieelarve-2024>

[Vaata, kes kunstnikest saavad järgmisel kolmel aastal kunstnikupalka - Eesti Päevaleht](#)

[Eesti Kunstnike Liit kuulutab välja kunstnikupalga konkursi](#)

[KUVA_veebi.pdf](#)

[2025. aasta riigieelarve ja 2025-2028 riigi eelarvestrateegia | Eesti Vabariigi Valitsus](#)